

تاریخ هخامنشی و اسناد و مدارک آن

دکتر مهرداد قدرت دیزجی

عضو هیأت علم دانشگاه ارومیه

قدرت دیزجی، مهرداد،

تاریخ هخامنشی و اسناد و مدارک آن / تألیف مهرداد قدرت دیزجی،
ارومیه: دانشگاه ارومیه، ۱۳۹۶.

۲۱۰ ص. : جدول. - (انتشارات دانشگاه ارومیه، چاپ اول: ۲۱۷)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۸۱-۰۵-۲

۱- ایران - تاریخ - هخامنشیان. الف عنوان.

شماره ملی: ۴۴۲۷-۴۷۰- رده کنگره ۱۳۹۶، ۲ت ۴ق، ۲۱۹، DSR

دانشگاه ارومیه

عنوان: تاریخ هخامنشی و اسناد و مدارک آن

مؤلف: مهرداد قدرت دیزجی

ویراستار: دکتر عبدالله طلوعی آذر

ناشر: دانشگاه ارومیه، سری ۲۱۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۸۱-۰۵-۲

سال نشر: ۱۳۹۶

قیمت: ۱۸,۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱.....	دیاچه: مروری بر تاریخ ماد
۱.....	جایگاه سرزمین ماد در منابع ایرانی
۷.....	تاریخ سیاسی دولت ماد
۲۴.....	نگاهی به منابع تاریخ ماد
۲۴.....	دیاچه
۲۷.....	ماهیت منابع
۳۰.....	تاریخ هروودت
۳۴.....	کتیبه‌های آشوری بلی
۳۸.....	گزارش‌های تاریخی
۴۰.....	نتیجه
۴۹.....	بخش اول: مروری بر تاریخ راسخ و سراسی دولت هخامنشی
۶۹.....	بخش دوم: پیشینه‌ی منبع‌شناسی تاریخ هخامنشی
۷۷.....	بخش سوم: دسته‌بندی اسناد و منابع تاریخ
۷۷.....	منبع تاریخ چیست؟
۷۷.....	منبع، مأخذ، مرجع
۷۸.....	گردآوری منابع
۷۹.....	دسته‌بندی منابع
۸۵.....	بهره‌گیری از منابع
۸۷.....	منبع تاریخی و نوشته‌ی تاریخی
۸۸.....	تاریخ‌نگاری در ایران باستان
۹۰.....	دوره‌بندی ایران باستان و دسته‌بندی منابع آن
۹۷.....	بخش چهارم: منابع روایی تاریخ هخامنشی: سرچشمه‌ها و پژوهش‌ها
۹۹.....	ماندگاری سنت‌های هخامنشی در ایران

۱۰۳	خاطره‌ی هخامنشیان در دوره‌ی ساسانی
۱۰۶	خاطره‌ی هخامنشیان در شاهنامه و متون ادبی - تاریخی مبتنی بر منابع ساسانی
۱۱۴	جمع‌بندی
۱۱۷	بخش پنجم: پیشینه‌ی پژوهش در مدارک تاریخی هخامنشی
۱۳۹	بخش ششم: سهم باستان‌شناسی در تحقیقات هخامنشی
۱۴۷	بخش هفتم: دسته‌بندی منابع تاریخ هخامنشی
۱۴۸	کتیبه‌های فارس باستان
۱۵۱	کتیبه‌های بلی
۱۵۲	منابع ایلامی
۱۵۳	منابع مصری
۱۵۳	منابع آرامی
۱۵۳	منابع یونانی و لاتینی
۱۵۴	منابع عبری
۱۵۹	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۶۳	پیوست ۱: جدول پادشاهان هخامنشی
۱۶۴	پیوست ۲: منشور (استوانه) کوروش دوم
۱۶۷	گزارش‌های تاریخی در منشور
۱۶۸	۱- بابل پیش از واژگونی
۱۷۰	۲- خاستگاه و سرگذشت کوروش
۱۷۶	۳- تسخیر بابل
۱۸۲	۴- سیاست‌های کوروش در بابل
۱۹۴	۵- اهمیت منشور کوروش
۱۹۷	کتابنامه

پیشگفتار

دوره‌ی هخامنشی را می‌توان برجسته‌ترین فصل تاریخ جهان باستان دانست و این نکته از جمله به سبب گستردگی و در نتیجه، فراوانی اسناد و منابع بازمانده از این دوره است. برای نخستین بار در ایران از دوره‌ی هخامنشی، مدارک نوشتاری به زبان ایرانی و به دست ایرانیان تهیه و نگهداری شد و این، افزون بر مدارک بی‌شمار دیگری است که از ایالت‌های امپراتوری هخامنشی به زبان‌های گوناگون بر جای مانده است. گذشته از این، منابع دیگری را نیز که هر از چند گاه از راه کاوش‌های باستان‌شناختی از قدس پیشین این امپراتوری یافت می‌شود باید به این گنجینه افزود. از این رو، بازنگری و ارزیابی گام‌های منابع تاریخ هخامنشی بیش از مدارک دوره‌های دیگر برای پیشبرد پژوهش‌های تاریخی، ضروری به نظر می‌رسد. کتاب پیش رو، پژوهشی است در برخی از جنبه‌های این موضوع و می‌تواند به عنوان نخستین بررسی مستقل منبع‌شناسی تاریخ هخامنشی و پیشینه‌ی پژوهش‌های مربوطه، راه‌نما و راه‌گشای دانش‌پژوهان و دانش‌جویان تاریخ باستان قرار گیرد.